

Do 31 grudnia 2020 roku obowiązywał okres przejściowy, po tym jak Wielka Brytania opuściła Unię Europejską. Od 1 stycznia 2021 roku sytuacja ulega jednak zmianie. Jak będzie wyglądał dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej? Resort zdrowia opublikował listę najistotniejszych pytań i odpowiedzi.

Czy zachowam prawo do świadczeń opieki zdrowotnej?

Tak, jeżeli jesteś objęty przepisami jednej z niżej wymienionych umów.

Jesteś objęty WA, jeżeli przed końcem okresu przejściowego i w dniu zakończenia okresu przejściowego (31.12.2020) znajdowałeś się w sytuacji transgranicznej dotyczącej jednocześnie państwa członkowskiego UE i Zjednoczonego Królestwa (np. obywatel Polski mieszkający i ubezpieczony w UK: mieszkający w UK obywatel UK podlegający polskiemu ustawodawstwu/ubezpieczeniu zdrowotnemu: obywatel państwa trzeciego legalnie mieszkający w Polsce lecz zatrudniony w UK).

Jesteś objęty TCA, jeżeli wprawdzie nie znajdowałeś się w sytuacji transgranicznej ale legalnie mieszkasz na terytorium państwa członkowskiego UE/EFTA lub na terytorium UK i podlegasz ustawodawstwu państwa członkowskiego lub ustawodawstwu UK (jesteś ubezpieczony w Polsce lub w UK). Umowa o współpracy obejmuje swoim zakresem podmiotowym obywateli UE, obywateli UK oraz obywateli państw trzecich legalnie mieszkających w UK lub w państwie członkowskim (np. obywatel Polski mieszkający, pracujący i ubezpieczony w Polsce, obywatel UK podlegający ubezpieczeniu brytyjskiemu lub obywatel Australii mieszkający w Polsce i podlegający ustawodawstwu polskiemu/ubezpieczeniu zdrowotnemu w Polsce).

Czym różnią się umowy?

Obie umowy zawierają postanowienia dotyczące koordynacji zabezpieczania społecznego pomiędzy UE oraz UK i będą stosowane równolegle. To, jaka umowa będzie miała zastosowanie uzależnione jest od tego, czy w dniu zakończenia okresu przejściowego znajdowałeś się w sytuacji transgranicznej (PL/UK).

Co do zasady WA posiada szerszy zakres przedmiotowy. Na jej podstawie zachowujesz wszystkie prawa wynikające z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, tj. zachowujesz wszystkie uprawnienia, które przysługiwały Ci przed Brexitem. Na podstawie TCA przysługują Ci ściśle określone prawa wynikające z tej umowy; np. umowa handlowa nie będzie miała zastosowania do świadczeń rodzinnych, czy do usług medycznych wspomaganych rozrodo.

Uwaga! W niektórych sytuacjach może być konieczne ustalenie, która umowa dotyczy Twojej sytuacji. Możesz zostać poproszony o przedstawienie dodatkowych dokumentów potwierdzających Twoje obywatelstwo oraz miejsce zamieszkania, np. paszport, zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu na terytorium Polski, dokument potwierdzający status członka rodziny. W sytuacji niejednoznacznej sprawa będzie indywidualnie rozpatrzona przez oddział wojewódzki NFZ właściwy ze względu na Twoje miejsce zamieszkania w Polsce lub wybrany oddział wojewódzki NFZ, jeśli jesteś ubezpieczony w Polsce ale mieszkasz w innym niż Polska państwie członkowskim UE/EFTA.

Czy mogę posługiwać się Europejską Kartą Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) w trakcie tymczasowego pobytu na terenie Zjednoczonego Królestwa?

Tak, osoby posiadające EKUZ nadal będą mogły korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej w czasie tymczasowego pobytu na terytorium Zjednoczonego Królestwa w razie nagłego zachorowania, wypadku, zaostrzenia objawów choroby przewlekłej itp. na dotychczasowych zasadach. EKUZ należy okazać bezpośrednio brytyjskiemu świadczeniodawcy. W sytuacji nagłej, gdy nie posiadasz karty, możesz zwrócić się do Narodowego Funduszu Zdrowia o wystawienie Certyfikatu tymczasowo zastępującego EKUZ (faksem, e-mailem).

Osoby posiadające brytyjskie karty EKUZ (ang. EHIC lub CRA EHIC) również zachowują swoje uprawnienia do korzystania z niezbędnego leczenia na terytorium Polski.

Aktualne karty EKUZ PL zachowują ważność do czasu upływu terminu ich ważności lub utraty uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ograniczone prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w razie nagłego zachorowania, wypadku, zaostrzenia objawów choroby przewlekłej itp. przysługiwać będzie osobom ubezpieczonym nie objętym WA, ale znajdującym się w sytuacji transgranicznej w dniu zakończenia okresu przejściowego, w następujących przypadkach:

- Jeżeli leczenie osoby ubezpieczonej w Polsce lub w UK, nie objętej WA, rozpoczęło się w czasie jej np. turystycznego pobytu w UK/w RP przed zakończeniem okresu przejściowego (przed 31 grudnia 2020 r.) a zostało zakończone po upływie okresu przejściowego, koszty leczenia zostaną sfinansowane przez NFZ/NHS na dotychczasowych zasadach.
- Z opieki zdrowotnej w przypadku nagłego zachorowania, wypadku itp. będą mogły korzystać osoby ubezpieczone w Polsce/w UK, nie objęte WA, które w dniu zakończenia okresu przejściowego (31 grudnia 2020 r.) przebywały w UK/w Polsce - aż do zakończenia ich pobytu na terytorium UK/na terytorium Polski (np. student studiujący w UK, ale mieszkający i ubezpieczony w Polsce jako członek rodziny głównej osoby ubezpieczonej, o ile nie zmieni miejsca zamieszkania na UK). Koszty leczenia zostaną sfinansowane przez NFZ/NHS na dotychczasowych zasadach.

Źródło: MZ